

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 1 stycznia 2019 r.

BKA.I.0842.5.2.2018.MP.EB

Pan
Piotr Serafin
p.o. Dyrektora Generalnego
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
ul. Karolkowa 30
01-207 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Nazwa i adres
jednostki
kontrolowanej*

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (zwany dalej KOWR), ul. Karolkowa 30,
01-207 Warszawa

*Podstawa prawna
kontroli*

art. 134a ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 t.j.) w związku z § 17 ust. 1 Porozumienia o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 zawartego w Warszawie w dniu 17 września 2014 r. pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego wraz z Aneksami Nr 1 z 21 stycznia 2015 r., Nr 2 z 16.11.2016 r. i Nr 3 z 31.08.2017 r., § 14 ust. 1 Umowy o dofinansowanie projektu „Realizacja przez Agencję Rynku Rolnego Operacji I – zakup żywności w procedurze zamówień publicznych w Podprogramie 2017”, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogram 2017 Nr PO PŻ/2/2017 zawartej w dniu 03 kwietnia 2017 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego wraz z Aneksami oraz § 5 ust. 1 Umowy dotacji celowej nr POPŻ/1/2017 dla Agencji Rynku Rolnego na współfinansowanie Operacji II oraz Operacji III Pomoc techniczna w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogram 2016 i 2017, zawartej 3 stycznia 2017 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Agencją Rynku Rolnego wraz z Aneksami nr 1 z 28.03.2017 r., nr 2 z 07.08.2017 r., nr 3 z 11 września 2017 r., nr 4 z 11 grudnia 2017 r. i § 5 ust. 1 Umowy dotacji celowej nr POPŻ/1/2018 dla Krajowego Ośrodka Wsparcia

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
e-mail: info@mrpips.gov.pl, tel. 222-500-108

PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020

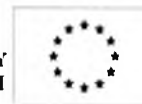
Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

wiepodlega

UNIA EUROPEJSKA

EUROPEJSKI FUNDUSZ POMOCY
NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM

Rolnictwa na współfinansowanie Operacji II oraz Operacji III Pomoc techniczna w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogram 2017 i 2018, zawartej 22 stycznia 2018 r. pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa wraz z Aneksem nr 1 z 12.06.2018 r.

*Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności kontrolnych*

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 27 września do 19 października 2018 r.

Zakres kontroli

Realizacja Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r., z późniejszymi zmianami, o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 i umowy o dofinansowanie projektu oraz umowy o dotację – Operacja I i Operacja II w Podprogramie 2017.

*Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę*

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
Biuro Kontroli i Audytu, Wydział Kontroli do Spraw Pracy

Kontrolerzy

1. Magdalena Pachulska, naczelnik wydziału, upoważnienie do kontroli BKA.VI.0160.139.2018 z dnia 26 września 2018 roku, kierownik zespołu kontrolerów
2. Ewa Buczek, główny specjalista, upoważnienie do kontroli BKA.VI.0160.140.2018 z dnia 26 września 2018 roku.

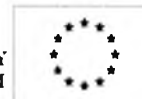
*Ocena kontrolowanej
działalności*

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność KOWR w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie. Nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości w badanych obszarach – Operacja I i II – Podprogram 2017.

Ustalenia kontroli

I. Zagadnienia ogólne w zakresie Operacji I i II

1. KOWR opracował procedury dokonywania czynności w ramach realizacji Programu zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 4) Porozumienia. Procedury te ujęte zostały w księdze Procedur pn. „Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020”.
2. Stosownie do § 7 ust. 1 Porozumienia, KOWR prowadził wydzielone rachunki bankowe, z których dokonywane były wypłaty na rzecz przedsiębiorców w ramach Operacji I i organizacji partnerskich w ramach Operacji II.
3. Zgodnie z § 13 ust. 2 Porozumienia, KOWR przedkładał miesięczne informacje na temat postępów w realizacji powierzanych zadań, zawierających w szczególności informacje o trudnościach w realizacji Operacji.

4. KOWR, stosownie do *Wytycznych Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla beneficjentów i organizacji partnerskich dotyczących informowania i komunikacji w ramach realizacji PO PŻ 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym*, stosował znaki graficzne PO PŻ i UE oraz informował o realizacji projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach FEAD.

[Dowód: akta kontroli str. 34-194, 303-335, 716]

II. W zakresie realizacji Operacji I

1. Stosownie do § 3 Porozumienia, KOWR jako beneficjent realizował zadania związane z zakupem żywności określone w umowie o dofinansowanie. KOWR, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 Porozumienia, realizując cel szczegółowy nr 1 wniosku o dofinansowanie projektu, przygotował i przeprowadził 2 postępowania przetargowe o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy artykułów spożywczych. Badaniem kontrolnym zostało objęte postępowanie nr 16/2017. W postępowaniu nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. KOWR, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 1 Porozumienia, zawarł łącznie 21 umów z przedsiębiorcami na dostawy artykułów spożywczych do organizacji partnerskich na łączną kwotę 340 511 712,27 zł.

W badanym okresie na 13 wykonawców nałożono kary umowne na łączną kwotę 854 436,68 zł. Kary naliczono m.in. z tytułu: niezrealizowania dostaw w terminie oraz dostarczenia artykułu spożywczego niespełniającego wymagań jakościowych. Wykonawcy dokonali wpłat na podstawie wystawionych przez KOWR not księgowych.

Badaniem kontrolnym objęto rozliczenie umów zawartych z wykonawcami wyłoniłymi w postępowaniu nr 16/2017 – wykonawcom wypłacono w ramach realizacji 2 umów z tytułu dostaw artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich, kwotę w łącznej wysokości 17 377 403,31 zł, z czego ze środków europejskich kwotę 14 770 792,77 zł (85%) a z budżetu krajowego kwotę 2 606 610,54 zł (15%). Zapłata za dostarczone artykuły spożywcze została dokonana przez KOWR na podstawie złożonych przez wykonawców wniosków o częściowe/całkowite rozliczenie umowy i zapłatę należności. Do wniosków wykonawcy dołączyli protokoły przekazania-odbioru oraz gwarancje jakości artykułów spożywczych. Wnioski zostały sprawdzone pod względem formalno-prawnym i merytorycznym.

Na wykonawców zostały nałożone kary w łącznej wysokości 161 244,51 zł. Wykonawca dokonał wpłaty na podstawie noty księgowej wystawionej przez KOWR.

2. Realizując cel szczegółowy nr 2 wniosku o dofinansowanie projektu, KOWR przeprowadzał kontrole dostaw i jakości artykułów spożywczych realizowanych przez wykonawców, zgodnie z § 5 pkt 5) Porozumienia. W celu zapewnienia odpowiedniej ilości dostarczanych artykułów spożywczych, tj. zgodnych z wymaganiami określonymi w SIWZ oraz w umowach z wykonawcami, Oddziały Terenowe KOWR przeprowadziły ogółem 555 kontroli dostaw i jakości artykułów spożywczych w magazynach organizacji partnerskich w ramach Podprogramu 2017.

Dodatkowo liczba próbek poddanych badaniom laboratoryjnym wyniosła łącznie 282.

3. W zakresie działań w ramach celu szczegółowego nr 3 wniosku o dofinansowanie projektu w Podprogramie 2017, KOWR rozliczył umowy z wykonawcami i dokonał dla wykonawców za dostarczone artykuły spożywcze płatności złożone w 85% ze środków europejskich i w 15% z budżetu państwa.
4. KOWR, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 16) Porozumienia oraz § 6 umowy o dofinansowanie, utrzymywał elektroniczny system ewidencjonowania i przechowywania zapisów księgowych dotyczących Operacji I.
5. § 5 ust. 1 pkt 21) Porozumienia – sprawozdanie końcowe z realizacji Operacji I w Podprogramie 2017, zostało sporządzone przez KOWR i przekazane Instytucji Zarządzającej stosownie do Zasad współpracy uzgodnionych między Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwem Finansów i Agencją Rynku Rolnego w zakresie sprawozdawczości oraz gromadzenia danych i przekazywania danych w formie elektronicznej w Systemie Centralnym FEAD w ramach PO PŻ 2014-2020, zwanych dalej Zasadami.
6. Stosownie do § 9 ust. 3 umowy o dofinansowanie, KOWR składał wnioski o płatność, zgodnie z harmonogramami płatności.
7. Projekt generował przychody, w tym kary umowne oraz odsetki bankowe, które KOWR zwrócił na rachunek MRPiPS, co jest zgodne z § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie.
8. Zgodnie z § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie, KOWR zapewnił kontrolującą wgląd w dokumenty związane z realizacją projektu.
9. W realizacji projektu uwzględniono wymogi dot. polityk horyzontalnych, w szczególności

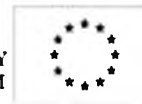

wymogi określone w art. 5 rozporządzenia FEAD.

[Dowód: akta kontroli str. 224-291, 338-365, 374-394, 399, 413-422, 535-596, 605-642, 696-727]

III. W zakresie realizacji Operacji II

1. Zgodnie z art. 134b ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej oraz § 5 ust. 1 pkt 2 Porozumienia, KOWR zawarł 4 umowy o dofinansowanie projektów z organizacjami partnerskimi. Umowy zawierają szczegółowe warunki dofinansowania projektów, określone w art. 206 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. Stosownie do § 5 ust. 1 pkt 3 Porozumienia, KOWR zrealizował wypłaty dla organizacji partnerskich w łącznej wysokości 34 051 171,18 zł, tj.:
 - Federacja Polskich Banków Żywności – 18 385 841,76 zł,
 - Polski Komitet Pomocy Społecznej – 7 353 386,38 zł,
 - Caritas Polska – 5 889 899,24 zł,
 - Polski Czerwony Krzyż – 2 422 043,80 zł.
3. KOWR przeprowadzał kontrole w organizacjach partnerskich w zakresie realizacji operacji finansowanych w ramach Funduszu zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 5) Porozumienia. Przeprowadzone zostały 82 kontrole w ramach standardów administrowania, transportu i magazynowania/dystrybucji oraz 40 kontroli standardów środków towarzyszących/wizyt monitoringowych w Podprogramie 2017. W uzasadnionych przypadkach wydawano zalecenia pokontrolne. KOWR monitorował sposób wdrożenia zaleceń pokontrolnych.
4. § 5 ust. 1 pkt 6), pkt 7) i 8) Porozumienia – od organizacji partnerskich odzyskano kwotę w łącznej wysokości 3 522,02 zł. KOWR w Podprogramie 2017 nie wydawał decyzji w sprawie zwrotów środków przekazanych organizacjom partnerskim, z uwagi na fakt, że należności zostały wpłacone po otrzymaniu wezwania do zwrotu środków.
5. Kontrola wykazała, że objęte badaniem wnioski o płatność, złożone do KOWR, były zgodne ze wzorami określonymi w załączniku nr 4 i 5 umów o dofinansowanie projektu. Wnioskowane kwoty płatności z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania oraz z tytułu środków towarzyszących zostały wyliczone prawidłowo i stanowiły 5% wartości artykułów spożywczych przekazanych w danych okresach. KOWR weryfikował złożone wnioski o płatność, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 14 oraz § 8 ust. 4 Porozumienia. Zachowano podział źródeł finansowania, tj. 85% ze środków europejskich i 15% ze środków krajowych.

Ponadto, wypełniając obowiązek wynikający z § 5 ust. 1 pkt 14 Porozumienia, KOWR weryfikował sprawozdania z realizacji projektu.

6. W wyniku obowiązku nałożonego w § 5 ust. 1 pkt 15) Porozumienia, KOWR prowadził, odrębny dla każdej organizacji partnerskiej, monitoring postępu realizacji projektu w zakresie dystrybucji oraz monitoring postępu realizacji projektu w zakresie środków towarzyszących.
7. KOWR, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 16) Porozumienia, utrzymywał elektroniczny system ewidencjonowania i przechowywania zapisów księgowych dotyczących Operacji II oraz zgodnie z § 2 ust. 3 umów dotacji celowej, zwanymi dalej umowami dotacji celowej, prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych ze środków otrzymanych z dotacji celowej.
8. Stosownie do treści § 5 ust. 1 pkt 17) Porozumienia oraz obowiązku wynikającego z części B.2 pkt 5 ppkt 5.3 Wytycznych Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczących działań realizowanych w ramach PO PŻ 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2017, zwanych dalej Wytycznymi, organizacje partnerskie o zasięgu ogólnopolskim zobowiązały się w zawartych z KOWR umowach w § 5 ust. 1 pkt. 12) m. in. do prowadzenia odrębnej ewidencji księgowej przy wykorzystaniu specjalistycznego programu komputerowego lub w formie papierowej bądź w każdy inny sposób umożliwiający czytelne wyodrębnienie poszczególnych operacji księgowych dla Podprogramu 2017.
9. § 5 ust. 1 pkt 21) Porozumienia – sprawozdania końcowe z realizacji Operacji II w Podprogramie 2017, zostały sporządzone przez KOWR i przekazane Instytucji Zarządzającej stosownie do Zasad.
10. KOWR monitorował nieprawidłowości i informował o nich Instytucję Zarządzającą, co jest zgodne z § 5 ust. 1 pkt 22) Porozumienia.
11. KOWR sporządził poświadczenia wydatków, które przekazał do Instytucji Zarządzającej.
12. Zgodnie z § 11 ust. 2 Porozumienia, KOWR przekazał na rzecz organizacji partnerskich, z którymi zawarł dofinansowanie, środki finansowe w ramach:
 - budżetu środków europejskich na płatności w części odpowiadającej finansowaniu FEAD realizowane w formie zleceń płatności – 28 943 495,46 zł,

- budżetu państwa na współfinansowanie krajowe w formie dotacji celowej – 5 107 675,72 zł.

KOWR wystawiał do Banku Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności, o których mowa w § 11 ust. 3 Porozumienia.

13. § 11 ust. 5 Porozumienia – KOWR otrzymał pisemną zgodę dysponenta części budżetowej na dokonywanie płatności w zakresie budżetu środków europejskich.
14. § 16 ust. 1 Porozumienia, KOWR przygotował roczne plany kontroli technicznych przeprowadzanych w organizacjach partnerskich, zgodnie z art. 134b ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.
15. W zakresie realizacji umów dotacji celowej, KOWR przyznano na współfinansowanie krajowe Operacji II – dystrybucja żywności wraz ze środkami towarzyszącymi w Podprogramie 2017 środki finansowe w następujących kwotach:
 - na 2017 r. – 1 319 037 zł,
 - na 2018 r. – 3 788 639 zł.

Kwoty środków rozliczonych w ramach umów dotacji celowej wyniosły w 2017 r. – 1 319 036,72 zł. W 2018 r. KOWR przedłożył do MRPiPS rozliczenie dotacji celowej, za okres 01.01.-30.09.2018 r. w łącznej wysokości 3 788 639,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 14-33, 195-223, 294-302, 336, 366-372, 402-412, 427-490, 602, 714-715]

Obowiązek poinformowania MRPiPS o sposobie wykonania zaleceń i/lub wniosków

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, nie wnoszę uwag do działalności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w zakresie realizacji Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r., z późniejszymi zmianami, o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 i umowy o dofinansowanie projektu oraz umowy o dotację – Operacja I i Operacja II w Podprogramie 2017.

Pouczenie

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

MINISTER
z up.
Elżbieta Bojanowska
PODSEKRETARZ STANU

7